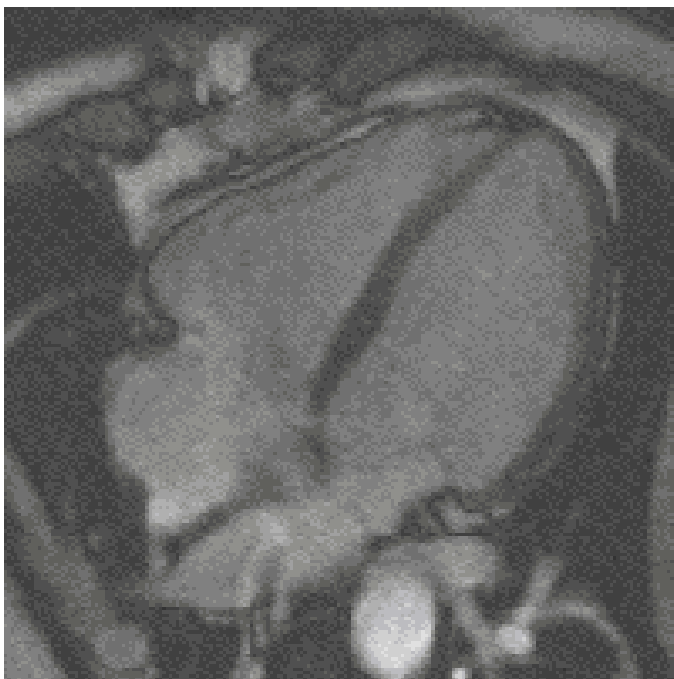

Diversiteit en inclusie in de zorg

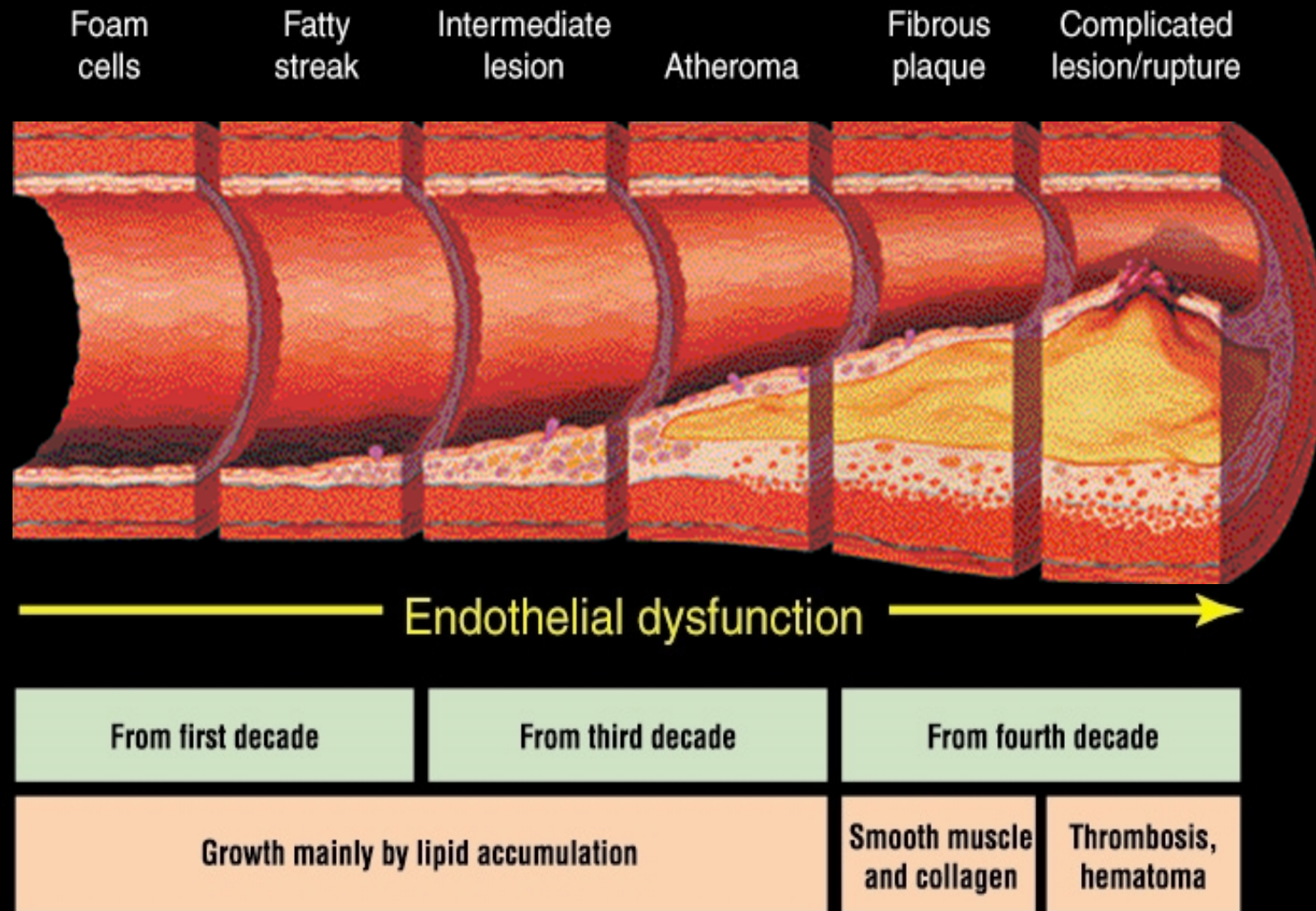
Dr. Harriette Verwey

11 oktober 2023

Gouda

Atherosclerosis timeline

Adapted from Pepine CJ. *Am J Cardiol.* 1998;82(suppl 10A).

Leerboeken van de Geneeskunde

Pijn op de borst (mannen):

Heftig drukkende pijn op de borst optredend bij warmte-koude overgang of bij inspanning.

- Herken de symptomen
- Ken uw risico's
- Doe er iets mee
- Laat u regelmatig nakijken als uw risico hoog is

Vrouwen hebben andere klachten

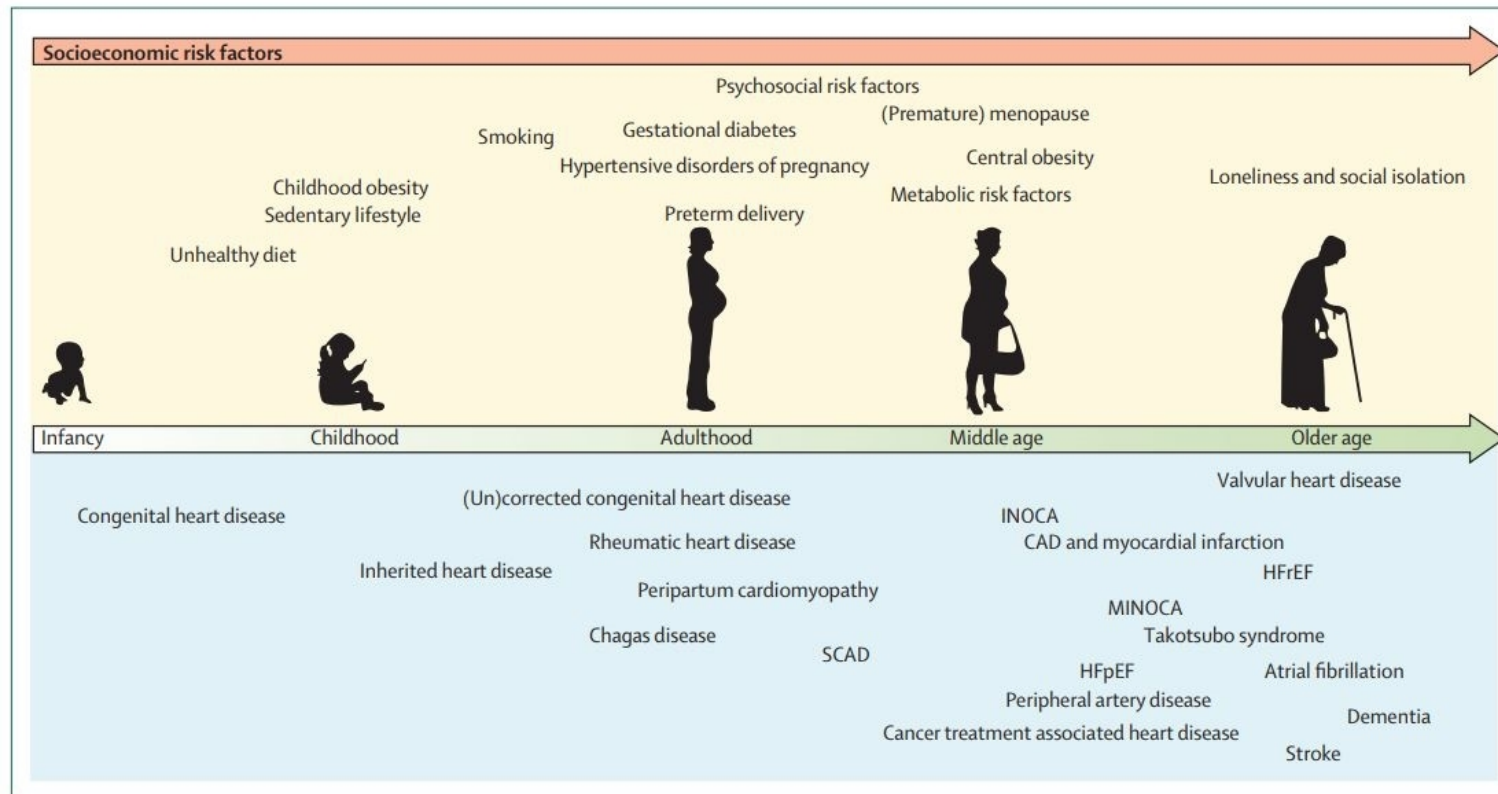
Verschillen in klachten bij een hartinfarct

klacht	vrouwen	mannen
drukkend en snoerend gevoel op de borst, knijpend gevoel boven in de borst/keel, linker of rechter bovenarmen	♥	♥ ♥ ♥
pijn vooral achter in de rug, de linkerkaakhoek, oksels, nek, schouders, bovenbuik	♥ ♥ ♥	♥
kortademig	♥ ♥ ♥	♥
“griep”-achtige klachten, misselijkheid, braken, koude zweet	♥ ♥ ♥	♥ ♥
transpireren, misselijk	♥ ♥	♥ ♥ ♥
vermoeidheid, zwakte	♥ ♥ ♥	♥
angst, onbehagen	♥ ♥ ♥	♥
geen eetlust	♥ ♥	♥
onbegrepen vermoeidheid weken voorafgaand aan infarct	♥ ♥ ♥	♥

bron: Handboek Gynaecardiologie, vrouwspecifieke cardiologie in de praktijk.

Waarom weten wij zo weinig van het vrouwen hart/ lichaam

- Studies vnl bij mannen gedaan; gender inequality; 80% regel
- Vrouwen hebben meerdere hormonale fases
- Vrouwen leven langer dan mannen, maar hebben minder gezonde levensjaren

Wie in Nederland woont, heeft recht op goede zorg

Artikel 1 van onze Grondwet

- Goede zorg is niet hetzelfde als passende zorg in een diverse samenleving
- Diversiteit op het gebied van herkomst; gender en seksuele oriëntatie; transgender; religie; cultuur
- Passende zorg betekent rekening houden met de behoefte van de individuele patiënt/client. Is niet per sé duurder; bevordert kwaliteit van leven en betere participatie aan de samenleving

Invloed socio-economische situatie op kwaliteit van leven en levensduur

LEVENSV ERWACHTING

Mensen met een **laag inkomen**
en **lage opleiding** leven

15 jaar

minder lang
in goede gezondheid

Lage opleiding

mannen met
een lage opleiding
leven ±

5,8 jaar
korter

Laag inkomen

mannen met
een laag inkomen
leven ±

8,2 jaar
korter

vrouwen met een lage
opleiding
leven ±

4,3 jaar

vrouwen met een laag
inkomen
leven ±

6,7 jaar

goed ervaren
gezondheid

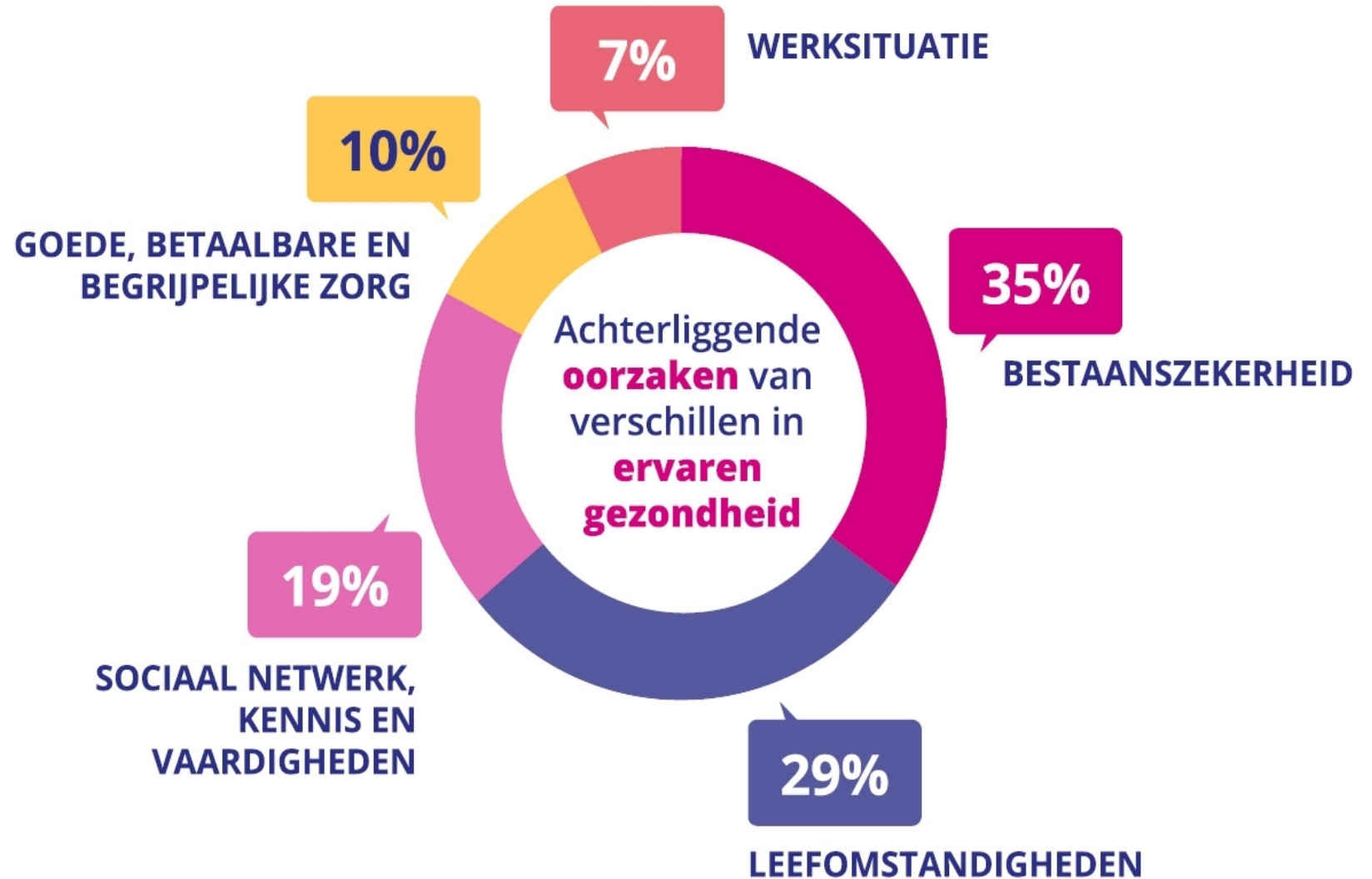
57%

van de mensen met **alleen basisonderwijs** ervaren hun gezondheid als (zeer) goed.

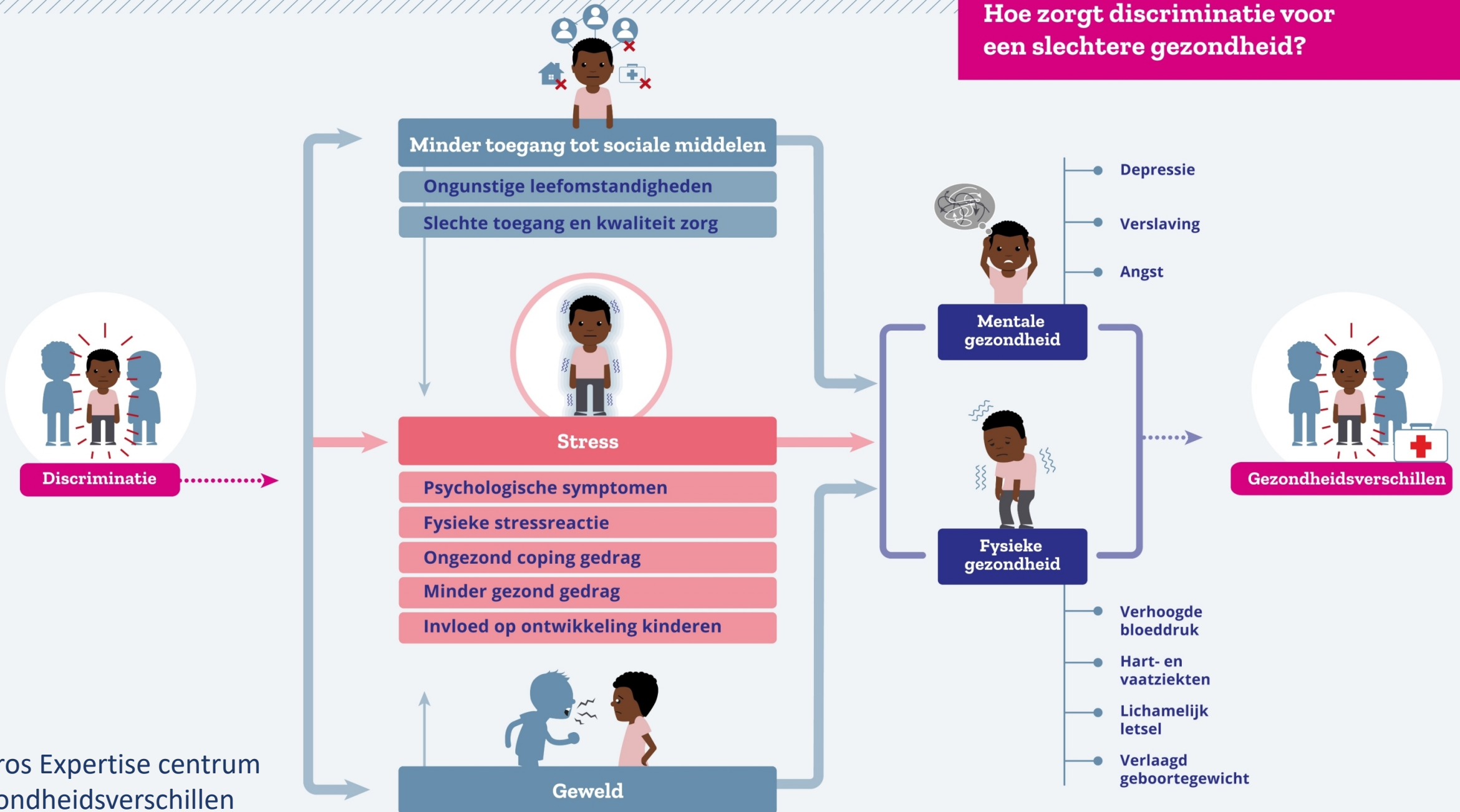

91%

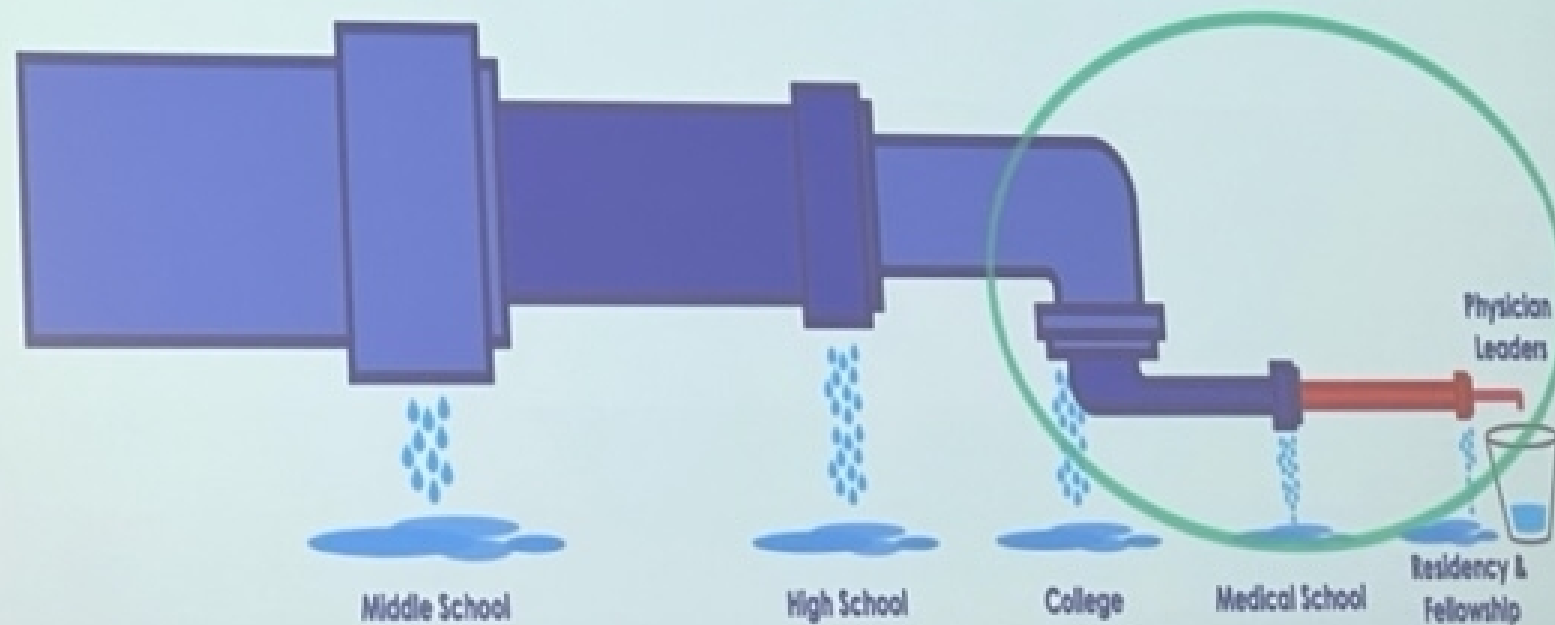
van de mensen met een **Wetenschappelijke opleiding** ervaren hun gezondheid als (zeer) goed.

Hoe zorgt discriminatie voor een slechtere gezondheid?

Waarom? Het “leaky pipeline” syndroom

Geneeskundestudenten	20-30% migratieachtergrond
Specialisten	2-4 % migratieachtergrond

Zorgaanbieder

- Kennis en bewust wordend van invloed van diversiteit op gezondheid
  - Kennis moet divers worden (protocollen & onderzoek). Cultuurspecifiek en-sensitief
  - Kennis delen: generalistische zorgaanbieder en cultuurspecifieke zorg
  - Kennis brengen waar de client is: laagdrempelig (Stichting Pelita; Joods maatschappelijk werk; Veteranen instituut)
- Samenstelling personeelsbeleid en carrière perspectief
  - Erkenning en waardering personeel. 40 % vertrekt binnen 2 jaar
  - Creëren en behouden van veilige opleidings- en werkomgeving
  - Delivered by women but led by men: diversiteit & inclusie in alle beroepslagen

Gelijkheid of Gelijkwaardig

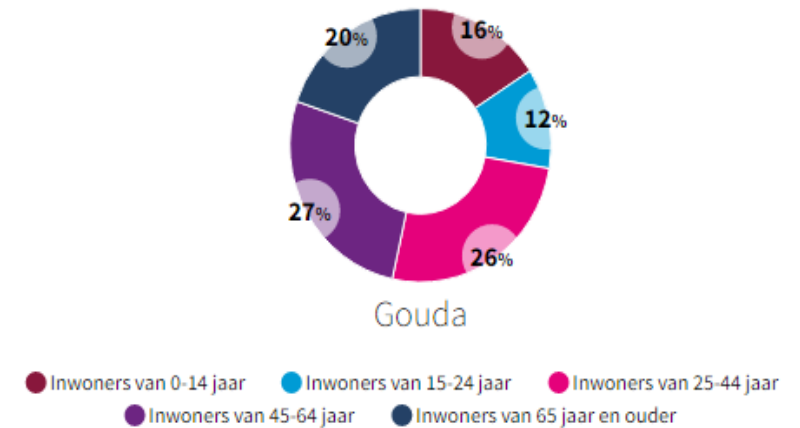
Passende zorg = ongelijke zorg = inclusieve zorg

Stad Gouda

- Inwoners: ± 75.000
- Samenstelling:
  - 78 % autochtoon blank
  - 22 % andere herkomst

- Leeftijdsverdeling

Bevolking naar leeftijd

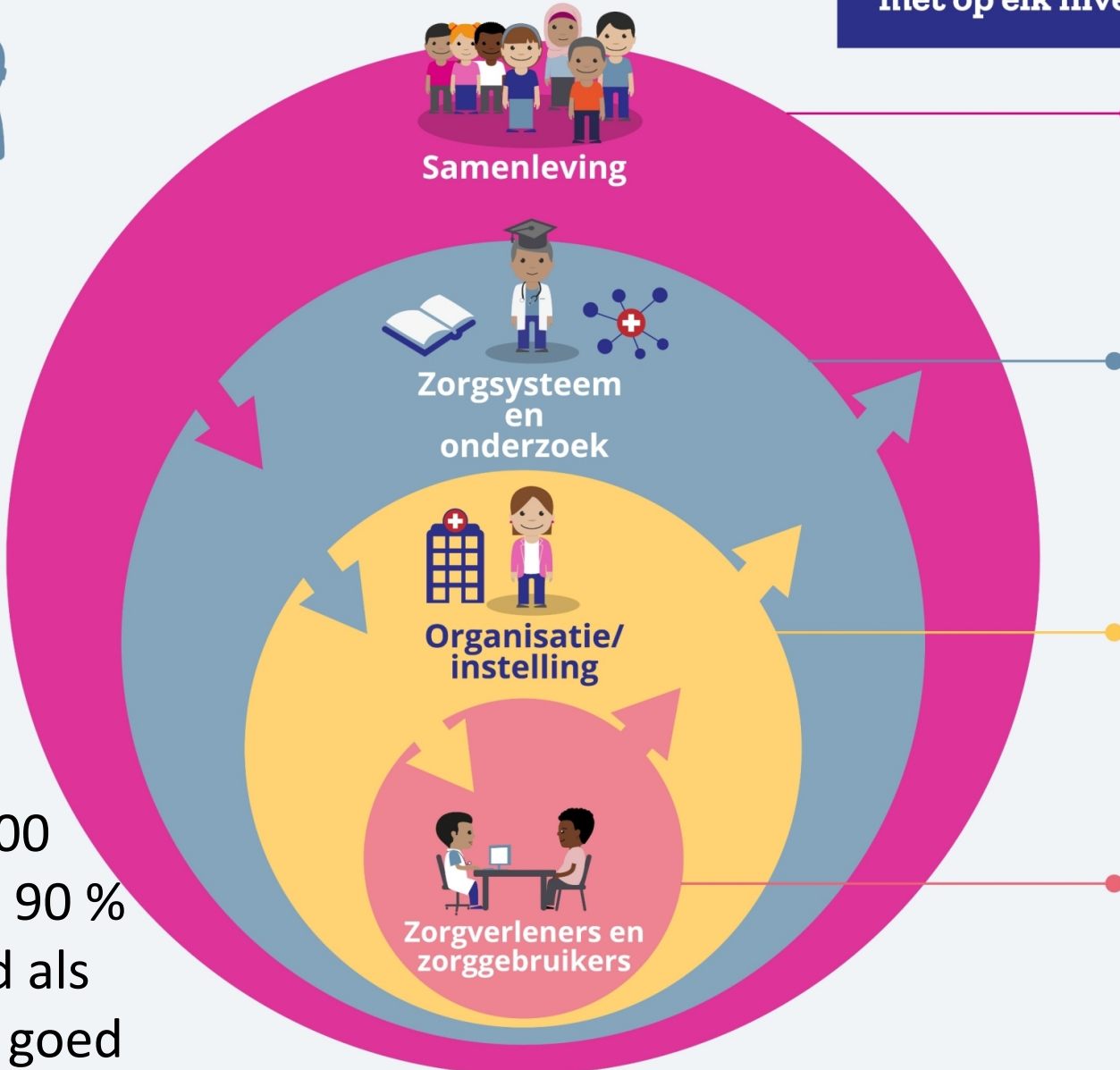

CBS | 2022

- Ervaren gezondheid: 78 % (goed/zeer goed)
- 39 % laag inkomen; 7 % onder of rond sociaal minimum; 3.6 % werkeloos

niveaus van invloed op discriminatie in de gezondheidszorg met op elk niveau de aangrijpingspunten voor verandering

Samenleving

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Politiek
- Media

Zorgsysteem en onderzoek

- Richtlijnen en zorgstandaarden
- Wetenschappelijk (medisch) onderzoek
- Medische opleidingen
- Kunstmatige intelligentie

Organisatie/ instelling

- Missie en visie
- Personeelsbeleid
- Scholing en training

Zorgverleners en zorggebruikers

- Persoonsgerichte zorg en culturele competenties
- Bewustwording impliciete en expliciete vooroordelen

2050: 90.000
inwoners > 90 %
gezondheid als
goed/ zeer goed
ervaren

Dank voor uw aandacht

Vragen?

